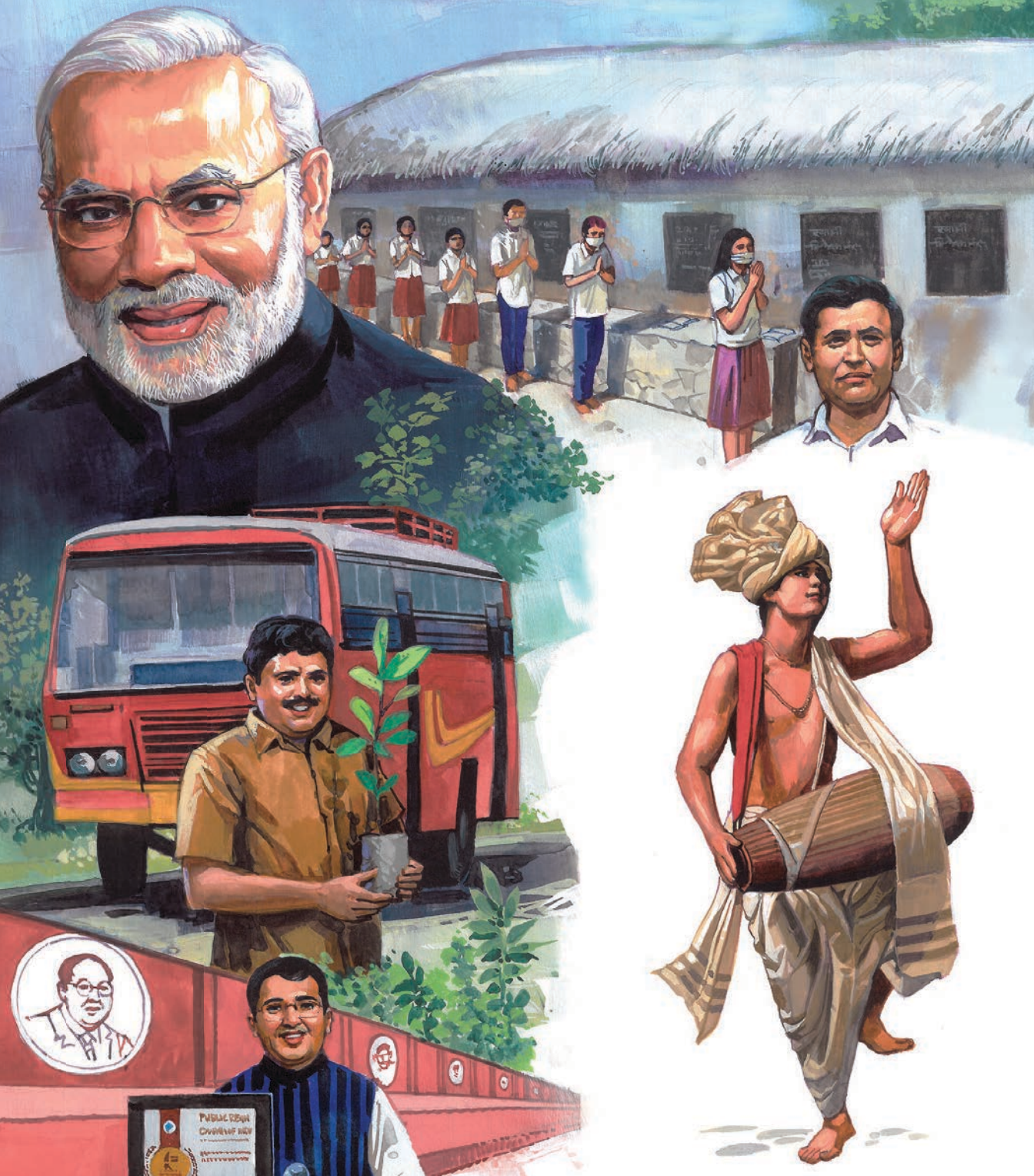

ਮਨ ਦੀ ਬਾਤ

ਜਿਲਦ 12

MANN KI BAAT

VOL.12

Authors

Sarda Mohan and Tanushree Banerji

Illustrations and Cover Art

Dilip Kadam

Assistant Artist

Ravindra Mokate

Production

Amar Chitra Katha

Colourists

Prakash Sivan, M.P. Rageeven and Prajeesh V. P.

Layout Artist

Akshay Khadilkar

Published by

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd

PUNJABI

ISBN – 978-93-6127-045-1

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd, March 2024

© Ministry of Culture, Govt of India, March 2024

All rights reserved. This book is sold subject to the condition that the publication may not be reproduced, stored in a retrieval system (including but not limited to computers, disks, external drives, electronic or digital devices, e-readers, websites), or transmitted in any form or by any means (including but not limited to cyclostyling, photocopying, docutech or other reprographic reproductions, mechanical, recording, electronic, digital versions) without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

You can now get ACK stories as part of your classroom with **ACK Learn**,
a unique learning platform that brings these stories to your school with a range of workshops.
Find out more at www.acklearn.com or write to us at acklearn@ack-media.com.

ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ,

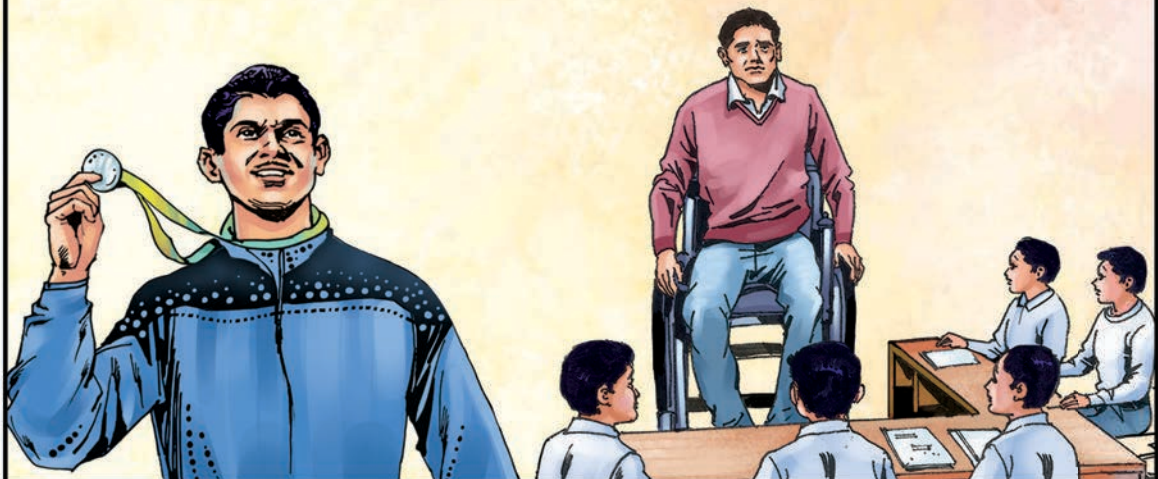
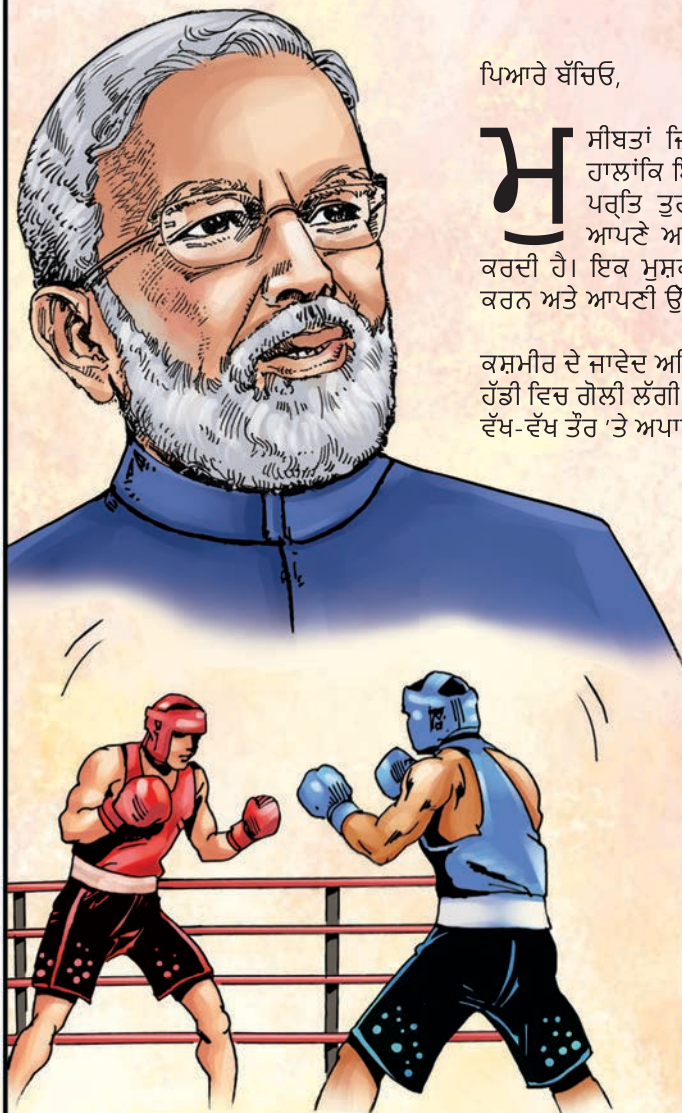
ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਅਟੱਲ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸੀਬਤ ਪ੍ਰਤਿ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਕੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮੁਸੀਬਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਥਿਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਡਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਉੱਚਤਮ ਸਮਰੱਥਾ ਤੱਤ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਇਕ ਮੌਕਾ ਹੈ।

ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਜਾਵੇਦ ਅਹਿਮਦ ਟਾਕ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਸੀ। ਸ਼ਰਾਪ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਕਿਸਮਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਜੇਤੂ ਬਣ ਗਿਆ।

ਲੰਮੀ ਛਾਲ ਦਾ ਅਥਲੀਟ, ਮੁਰਲੀ ਸ਼ਰੀਸ਼ੰਕਰ, ਜਿੱਤ ਲਈ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਿਆ।

ਇਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਕਿਸੇ ਅੜਿੱਕੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਗ਼ਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਆਕਾਸ਼ ਗੋਰਖਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਲਓ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ ਬਣਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦਰਮਿਆਨ ਫ਼ਰਕ ਸਿਰਫ਼ ਦਿਰ੍ਯੋਦੀਨ ਹੈ।

ਸਮੱਗਰੀ

1	ਅਕਾਸ਼ ਰਮੇਸ਼ ਗੋਰਖਾ	3
2	ਅਤੁਲ ਪਾਟੀਦਾਰ	5
3	ਡਾ. ਸਪਨ ਕੁਮਾਰ ਪੱਤਰਾਲੇਖ	8
4	ਜਾਵੇਦ ਅਹਿਮਦ ਟਾਕ	11
5	ਐਮ. ਯੋਗਾਨਥਨ	14
6	ਮੁਰਲੀ ਸ਼ਰੀਸ਼ੰਕਰ	17
7	ਪੁਨਿਅਮ ਪੁਨਿਅਮਕਵਨਮ	20
8	ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਜੋਸ਼ੀ	23
9	ਸ਼ਿਖੇਮ ਸੁਰਚੰਦਰ ਸਿੰਘ	26
10	ਸੰਤੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇਗੀ	28
11	ਯੂਥ ਫਾੱਰ ਪਰਿਵਰਥਨ	30

ਅਕਾਸ਼ ਰਮੇਸ਼ ਗੋਰਖਾ

ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਪੀਰਿਅਡ ਸੀ।

ਆਕਾਸ਼ ਦੇ ਪਿਤਾ ਰਮੇਸ਼ ਗੋਰਖਾ ਪੂਨੇ ਵਿੱਚ ਸਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। 21 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਨੇਪਾਲ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਆ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਚਾਰ ਜੀਅ ਇਕ ਪਾਰਕਿੰਗ ਸੈਡ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਆਕਾਸ਼ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਨੇੜੇ ਦੇ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡਣ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ। ਇਕ ਦਿਨ -

ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੁੱਕੇਬਾਜ਼ੀ ਕੋਚ ਉਮੇਸ਼ ਜਗਦਲੇ ਨੇ ਆਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ।

ਇਸ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਚੰਗੇ ਪਰਤਿਬਿੰਬ ਹਨ। ਉਸ ਕੋਲ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਤਿਭਾ ਹੈ।

ਕੋਚ ਨੇ ਆਕਾਸ਼ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਆਕਾਸ਼ ਨੂੰ 2010 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਗੇਮਜ਼ ਅਤੇ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਡ ਲਈ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਹਾਂ ਸਹ! ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਚ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਆਕਾਸ਼ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ। ਜਲਦੀ ਹੀ, ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਸਨੇ 2017 ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਅਤੇ 2018 ਦੇ ਖੇਲੇ ਇੰਡੀਆ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਿਆ। ਛੇਤੀ ਹੀ -

"ਕੀ ਸੋਚੋ, ਪਾਪਾ? ਮੈਨੂੰ ਆਰਮੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖ਼ਬਰ ਹੈ! ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟਰੇਨਰਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਕਾਸ਼ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦੋਵਾਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਾਣ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਪਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਕਾਸ਼ ਦੇ ਦਿਰਝ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

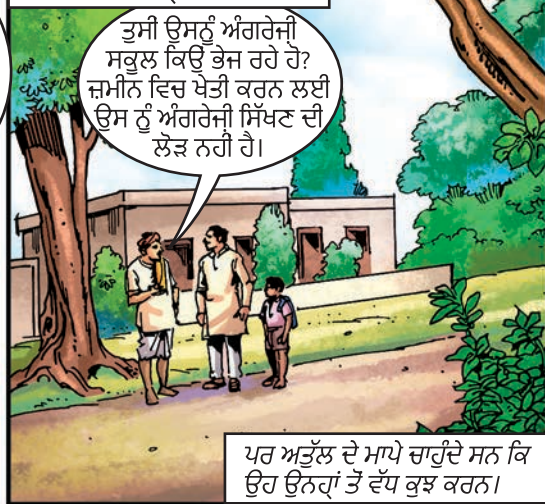
ਅਤੁਲ ਪਾਟੀਦਾਰ

ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚਰਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਇਹ ਸਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਚਰਨ। ਸੱਚੇ ਉਦਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। "ਮੈਂ ਅਤੁਲ ਪਾਟੀਦਾਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਖੇਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣ ਵੰਡਣ ਲਈ ਸਟੋਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਅਤੁਲ ਪਾਟੀਦਾਰ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਬਾਰਵਾਨੀ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹੋਇਆ।

ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਕੂਲ ਕਿਉਂ ਭੇਜ ਰਹੇ ਹੋ? ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਰ ਅਤੁਲ ਦੇ ਮਾਪੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਕਰਨ।

ਇਕ ਦਿਨ-

ਮੈਂ ਖੇਤੀ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਤੀ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂਕਿ ਵੱਡਾ ਹੋਕੇ, ਮੈਂ ਹਰ ਕਿਸਾਨ ਲਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਅਤੁਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ-

ਤੁਸੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ?

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਜੋ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਤੁਲ ਨੇ ਪੋਸਟ-ਗਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2017 ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੁਲ ਨੇ ਇਕ ਸਟਾਰਟ ਅਪ ਆਇਡੀਆ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ?

ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇਕ ਟੀਮ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਲਵਾਂਗੇ।

ਅਤੁੱਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਬਾਰਵਾਨੀ ਵਿੱਚ 6,000 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਇਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ...

ਅਸੀਂ ਫਾਰਮਕਾਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹਾਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਐਨਲਾਈਨ ਫਾਰਮ ਸੁਪਰਸਟੋਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਤੁਸੀਂ ਬੀਜਾਂ, ਖਾਦਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਅਤੁੱਲ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ।

ਅਸੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਫਾਰਮਕਾਰਟ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਡੱਬੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸਧਾਰਨ ਹੈ।

ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ-

ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਗੁਲਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ?

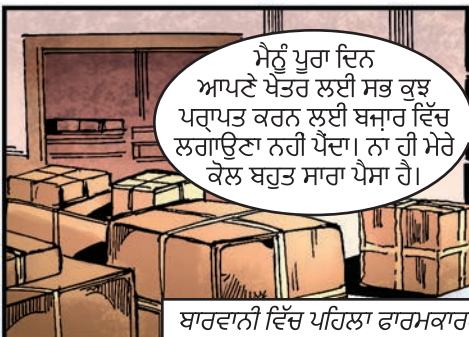
ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਪਛਾਣ ਕੋਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਤੁਸੀਂ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉੱਥੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਤੁੱਲ ਭਾਈ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦ ਕਿਵੇਂ ਜਲਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਂਗੇ? ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੱਥੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਬਟਨ ਦੇ ਕਲਿੱਕ ਨਾਲ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸਾਰੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਦੇਣ ਦੇ 36 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

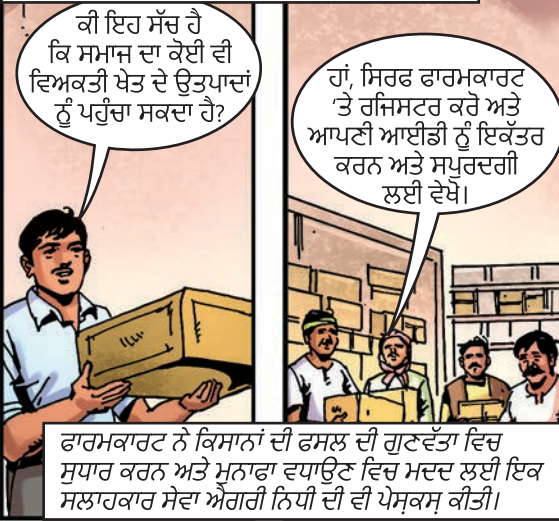
ਮੈਨੂੰ ਪੂਰਾ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਹੈ।

ਜੀ ਹਾਂ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਬਾਰਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਫਾਰਮਕਾਰਟ ਡਿਜੀਟਲ ਸਟੋਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਾਰਮਕਾਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਡਿਲਿਵਰੀ ਮਾਡਲ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ।

ਕੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਖੇਤ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਫਾਰਮਕਾਰਟ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਈਡੀ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਵੇਖੋ।

ਫਾਰਮਕਾਰਟ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੇਵਾ ਐਗਰੀ ਨਿਧੀ ਦੀ ਵੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਫਾਰਮਕਾਰਟ ਨੂੰ 2018 ਵਿੱਚ ਚੋਟੀ ਦੇ 50 ਗਲੋਬਲ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਸਟਾਰਟਅੱਪਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

ਫਾਰਮਕਾਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਪਿੰਗ, ਡਿਲਿਵਰੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹ-ਮਸਵਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸੋਚਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਕੋਵਿਡ-19 ਦੌਰਾਨ, ਫਾਰਮਕਾਰਟ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ 1,000 ਉਤਪਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ -

ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੌਕਡਾਊਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਨ ਨਹੀਂ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

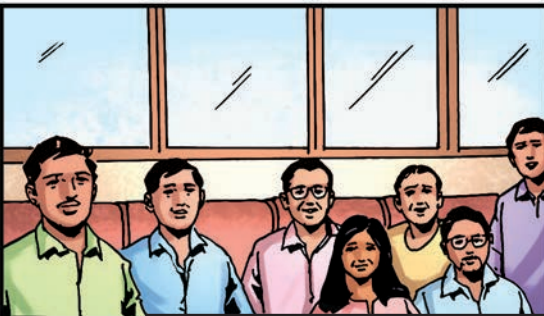
ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਵਿੱਚ, ਪਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੇਡੀਓ ਸ਼ੋਅ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ।

2021 ਵਿੱਚ -

ਭਾਈਆ, ਫਾਰਮਕਾਰਟ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਖੇਤੀ ਦੇ ਉਪਕਰਣ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਕਿਉਂ ਨਾ ਤੁਸੀਂ 4 ਖੇਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ? ਤੁਸੀਂ ਖੇਤੀ ਲਈ ਸਾਮਾਨ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਤੇ ਜੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉਪਕਰਣ ਹਨ ਉਹ ਸਾਡੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਕੇ ਕਮਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

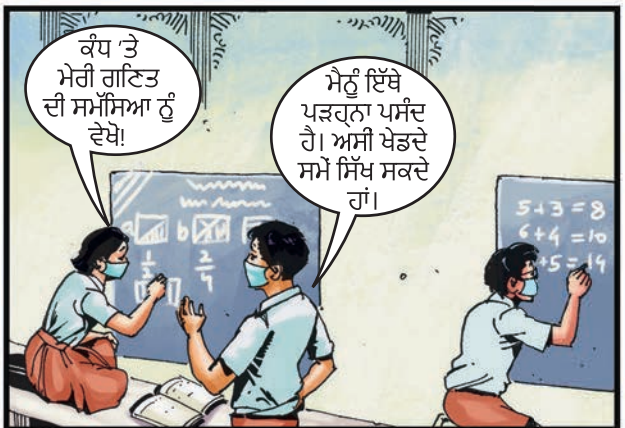
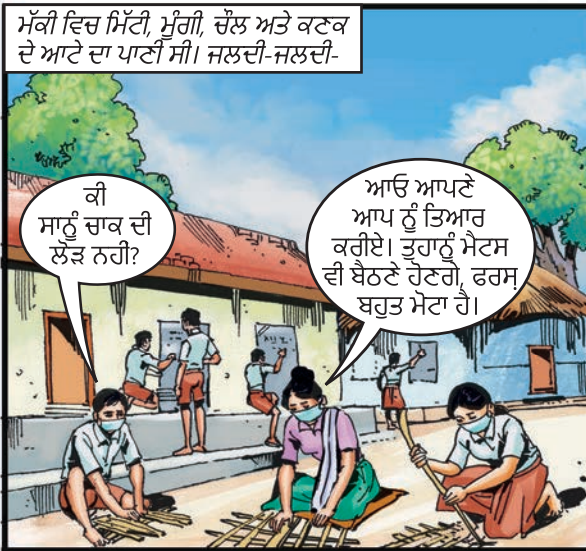

ਫਾਰਮਕਾਰਟ 'ਚ 102 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ।

ਫਾਰਮਕਾਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 2,000 ਸਥਾਨ ਹਨ ਅਤੇ 1,00,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਹੈ।

ਡਾ. ਸਪਨ ਕੁਮਾਰ ਪੱਤਰਲੇਖ

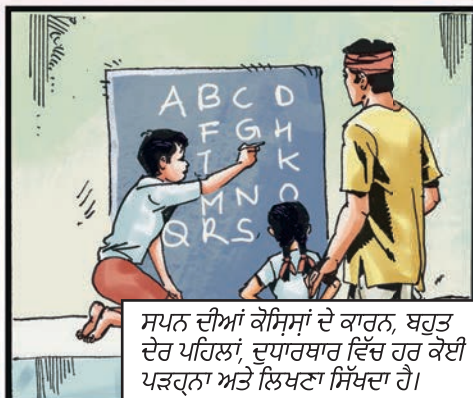
ਇਕ ਹਫਤੇ ਬਾਅਦ-

ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਵਾਲ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਫਰਵਰੀ 2022 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਲੋਕਡਾਊਨ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

* ਪੇਂਡੂ ਚਾਈਲਡਕੇਅਰ ਸੈਂਟਰ

ਜਾਵੇਦ ਅਹਿਮਦ ਟਾਕ

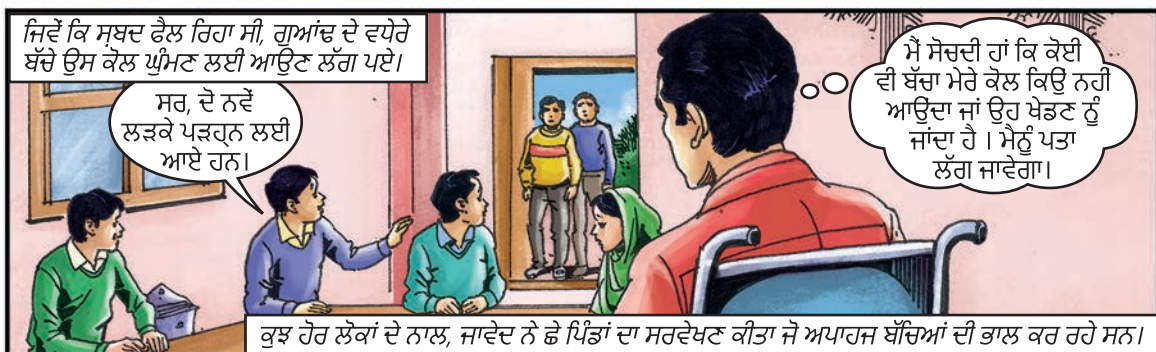
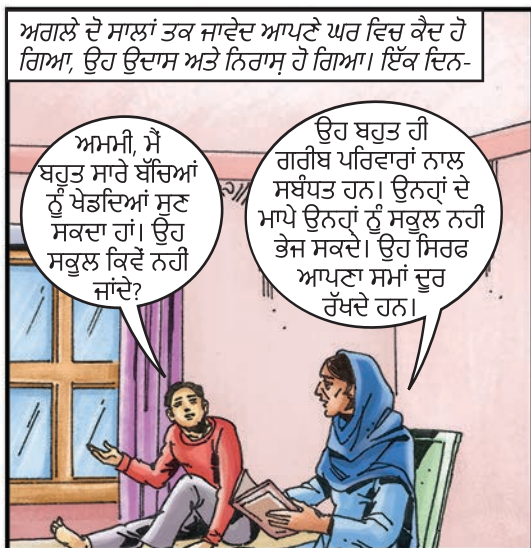

ਜਾਵੇਦ ਅਹਿਮਦ ਦਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬੀ. ਐਸ. ਸੀ.* ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸਾਲ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਨੰਤਨਾਗ^ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਅਤੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। 21 ਮਾਰਚ 1997-

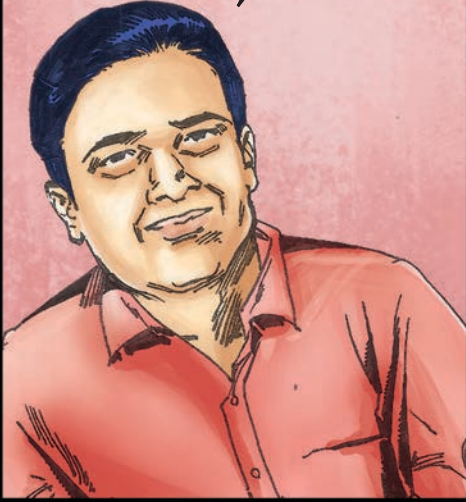
*ਬੈਚਲਰ ਆਫ ਸਾਇੰਸ

^ਕਸ਼ਮੀਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ

ਉਸਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪਾਹਜ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਲੱਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅੱਜ ਤੋਂ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਨੇ ਅਪਾਹਜ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਆਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਲਈ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਾਵੇਦ ਨੇ 2003 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐੱਨਜੀਓ* ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਭਲਾਈ ਸੰਗਠਨ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਅਪਾਹਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰੇਰਾਮਾਂ ਲਈ ਲੜਾਂਗੇ।

ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਗਠਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਰਾਮਪ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰੀਨਗਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਭਵਨ ਨੂੰ ਅਪਾਹਜ ਮਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੰਗਠਨ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਾਹਜਤਾ ਵਾਲੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਜਾਈਬਾ ਆਪਾ ਸੰਸਥਾ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।

ਜਾਵੇਦ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। 2020 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਮ ਯੋਗਾਨਥਨ

ਨਾਇਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ।

ਸਰ, ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਲਗਾਏ, ਇਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ ਅਸੀਂ 100 ਰੁੱਖ ਲਗਾਵਾਂਗੇ।

ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ।

ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 100 ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਜਾਂ ਹੋਰ?

ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਰ।

ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਇੱਕ ਬੌਸ ਕੰਡਕਟਰ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਮਾਰੀਮੂਥੂ ਯੋਗਾਨਥਨ ਹੈ, ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ 1,28,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਏ ਹਨ।

ਵਾਹ ਵਾਹ! ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ?

ਮਾਰੀਮੂਥੂ ਇੱਕ ਲੜਕਾ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨਾਲ ਨੀਲਗਿਰੀ* ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ -

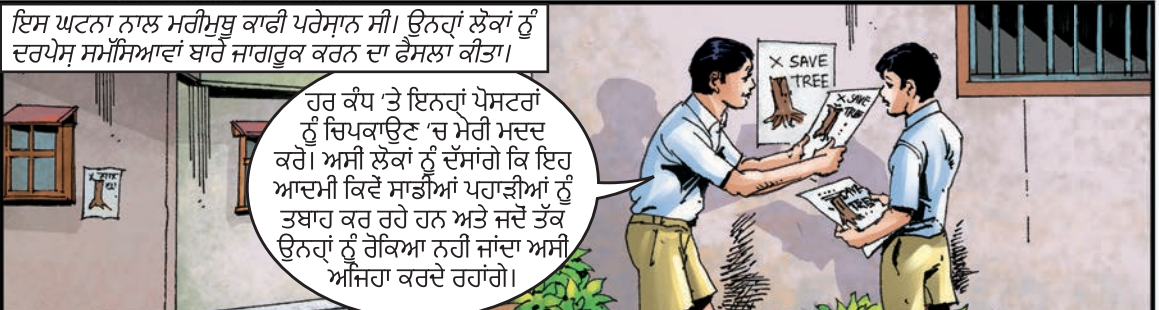
“ਓ, ਰੁਕੋ। ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਵੱਢੋ।”

“ਛੋਟਾ ਮੁੰਡੇ ਚਲਾ ਜਾ,” ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਠੋਸ ਪਹੁੰਚਾਈਏ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਮਰੀਮੂਥੂ ਕਾਫੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਹਰ ਕੰਧ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੋਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿਪਕਾਉਣ 'ਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗੇ ਕਿ ਇਹ ਆਦਮੀ ਕਿਵੇਂ ਸਾਡੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।

ਮਰੀਮੂਥੂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ।

* ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨੀਲਗਿਰੀ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਰੇਂਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਮਾਰੀਮਬੂ 13 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ-

ਮਰੀਮਬੂ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਬੱਸ ਕੰਡਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਜਦੋਂ ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਏ, ਤਾਂ ਮਰੀਮਬੂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਬੂਟੇ ਵੱਡਣਾ ਅਤੇ ਲਾਉਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਜਲਦੀ-

ਮਰੀਮੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਦਾ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੈਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਮੈਂ ਇਹ ਪੱਤਰ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਲਗਾਉਣ। ਪੈਂਦੇ ਲਗਾਉਣਾ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲਗਭਗ 2,000 ਸਕੂਲਾਂ ਨੇ ਪੈਂਦੇ ਲਗਾਏ ਹਨ ਅਤੇ 3,000 ਹੋਰ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਕੂਲ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਮਰੀਮੂ ਨੇ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਐਲਮੀਡੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ ਵੀ ਖਰੀਦਿਆ।

ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਖਾਦ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰੋ।

ਮਰੀਮੂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਂਦੇ ਲਗਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ 3,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2008 ਵਿੱਚ ਵੱਕਾਰੀ ਈਕੋ ਵਾਰੀਅਰ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ।

54 ਸਾਲਾ ਕੰਡਕਟਰ* ਨੂੰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 'ਸੁਤਰੂ ਸੁਜਾਲ ਸੇਅਲ ਵੀਰ' ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

*ਈਕੋ ਵਾਰੀਅਰ ਤਾਮਿਲ

ਮੁਰਲੀ ਸ਼ਰੀਸ਼ੰਕਰ

ਮੁਰਲੀ ਸ਼ਰੀਸ਼ੰਕਰ ਦਾ ਜਨਮ 27 ਮਾਰਚ, 1999 ਨੂੰ ਪਲੱਕੜ, ਕੇਰਲ ਦੇ ਐੱਸ. ਮੁਰਲੀ ਅਤੇ ਕੇ.ਐੱਸ. ਬਿਜਿਮੇਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸਨ।

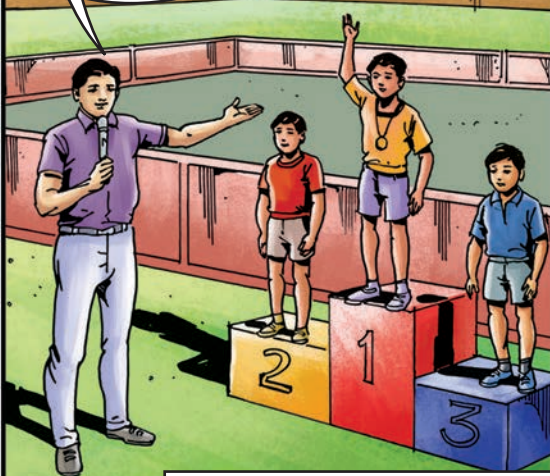

ਸ਼ਰੀਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਵਾਨ ਸੀ-

ਜਲਦੀ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀਸੰਕਰ ਅੰਡਰ-10 ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣੇ।

ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਸ਼੍ਰੀਸੰਕਰ ਹਨ।

13 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਸੰਕਰ ਸਪੀਰਿੰਟਿੰਗ ਤੋਂ ਲੰਬੀ ਛਾਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਏ।

ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟਿਕਪਲ ਜੰਪਰ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਖਤ ਕੋਚ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਖਤ ਟਾਸਕਮਾਸਟਰ ਸੀ।

ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ, ਮੈਂ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਸਖਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਚ ਵੀ ਹਾਂ ਪਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦਿਲ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਰਬੋਤਮ ਰੁਚੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਅੱਚਾ*।

ਸ਼੍ਰੀਸੰਕਰ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਨ।

ਮਾਰਚ 2018 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਸੰਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਪਰ ਉਹ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ-

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸਰਜਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਓ ਨਹੀਂ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ 2018 ਏਸ਼ੀਆਈ ਜੂਨੀਅਰ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ-

ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਰਲੀ ਸ਼੍ਰੀਸੰਕਰ ਨੇ 7.47 ਮੀਟਰ ਦੀ ਛਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਿਆ।

ਅਗਸਤ 2018 ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ 2018 ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ।

ਸਤੰਬਰ 2018 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਸੰਕਰ ਨੇ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ ਵਿੱਚ ਕੌਮੀ ਓਪਨ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ 8.20 ਮੀਟਰ ਦੀ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਕੌਮੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇਜ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਮੁਬਾਰਕ! ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ 2019 ਵਿਸ਼ਵ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਲਈ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਬਣ ਗਏ ਹੋ।

ਸ਼੍ਰੀਸੰਕਰ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜੇ, ਪਰ ਉਹ ਅਜੇਡੂ ਰਹੇ।

ਮਾਰਚ 2021 ਵਿੱਚ ਸ਼ਰੀਸ਼ੰਕਰ ਨੇ 8.26 ਮੀਟਰ ਦੀ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਕੱਪ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜਿਆ।

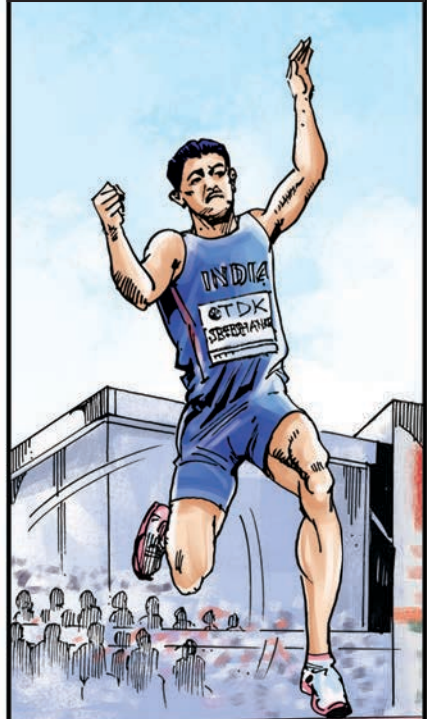
ਅਤੇ ਟੈਕਿਓ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਓਲੰਪਿਕ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਦਬਾਅ 'ਚ ਆ ਕੇ ਫਾਈਨਲ 'ਚ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਿਆ।

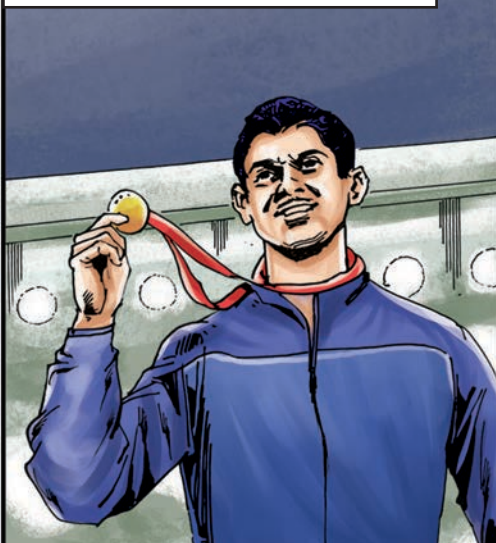
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਝਟਕਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਰ੍ਯ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਸ਼ਰੀਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਗਲੇ ਟੀਚੇ ਵੱਲ ਵਧ ਕੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

2022 ਵਿੱਚ ਵਰਲਡ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ, ਉਹ ਫਾਈਨਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ।

....ਵਿਚ 7.96 ਮੀਟਰ ਦੀ ਛਾਲ ਨਾਲ

ਉਸੇ ਸਾਲ ਸ਼ਰੀਸ਼ੰਕਰ 22ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਲੇਬੀ ਛਾਲ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਬਣ ਗਏ।

ਉਹ ਜਿਊਰਿਚ ਡਾਇਮੰਡ ਲੀਗ * ਵਿੱਚ ਚੋਟੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ।

ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਹਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ਰੀਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਰਜੁਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹੈ।

*ਇੱਕ ਸਾਲਾਨਾ ਪਰੋਗਰਾਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 15 ਚੋਟੀ ਦੇ ਪਰੀਮੀਅਰ ਇਨਟੇਰਨਸ਼ਨਲ ਟਰੈਕ ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਅਥਲੈਟਿਕਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਪੁਨਿਅਮ ਪੁਨਕਾਵਨਮ

ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਹ ਇੱਥੇ ਤੱਕ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸ਼ੇਰ ਹੈ! ਲੋਕ ਇੰਨੇ ਨੇੜੇ ਕਿਵੇਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ?

ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ-

ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੁੰਆਂ ਸੀ! ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹਵਾ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ।

ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ-

ਜਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਕਿਹਾ, ਪੁਜਾ। ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰ ਅਕਸਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਮੁਹਿੰਮ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਰਲਾ, ਸਬਰੀਮਾਲਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਲਕਿ ਲੱਖਾਂ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਸਮੂਲੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

2003 ਵਿੱਚ, ਸਬਰੀਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਆਈ. ਪੀ. * ਵਿਜਯਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਆਹ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ! ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਦਿਕਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।

* ਇੰਡੀਅਨ ਪੁਲਿਸ ਸਰਵਿਸ

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਜਯਨ ਨੇ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵੇਖੀ।

ਹਰ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਾਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਨਾਜ਼ੁਕ ਵਰਖਾ ਵਣ ਗੰਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਧਾ ਨਦੀ* ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਆਪਣੇ ਵਰਤੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੂੜਾ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਪੈਰੀਯਾਰ ਟਾਈਗਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ।

ਉਸ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਹਾਥੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਸਬਰੀਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 10 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ 65 ਦਿਨ ਦੇ ਸਿਖਰ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ 125 ਟਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੂੜਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਫ਼ਾਈ ਮਹਿੰਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਢੇਰ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਜਯਨ ਨੇ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਡੂੰਘੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਕ ਦਿਨ -

ਸਬਰੀਮਾਲਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ 'ਟੈਟ ਟੀਵੀਮ ਏਐਸਆਈ' ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਤੁਸੀਂ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਰੱਬ ਹੋ'। ਇਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਗੰਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕਿੰਦਾਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਆਓ, ਇੱਕ ਪਰੋਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੀਏ, ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਵੱਛਤਾ ਹੀ ਬਰਹਮ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਫਿਰ ਤਰਾਵਨਕੋਰ ਦੇਵਸੇਮ ਬੋਰਡ, ^ ਰੈਪਿਡ ਐਕਸ਼ਨ ਫੋਰਸ (ਆਰਏਐਫ), ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ, ਫਾਇਰ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਪਰੋਜੈਕਟ ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੁਨਿਅਮ ਪੁਨਕਾਵਨਮ** ਪਰਾਜੈਕਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

* ਸਬਰੀਮਾਲਾ ਮੰਦਰ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸਥਿਤ ਹੈ
** ਸਬਰੀਮਾਲਾ ਦੇ ਬਰਹਮ ਝੁੰਡ — ਭਗਵਾਨ ਅਯੱਪਾ

^ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 1,252 ਮੰਦਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਸੰਸਥਾ

ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਪਰੋਜੈਕਟ 2011 ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਰੇਕ ਅਯੋਧਾ* ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਵਸਤੂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ।

ਪੰਪਾ ਵਿਚ ਨਹਾਉਣ ਵੇਲੇ ਸਾਬਣ ਜਾਂ ਤੇਲ ਨਾ ਵਰਤੋ ਜਾਂ ਨਦੀ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੇ ਕੱਪੜੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।

ਟਾਇਲਟ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਨਾ ਦਿਓ।

ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੂੜੇ ਅਤੇ ਕਚਰੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਵੋ।

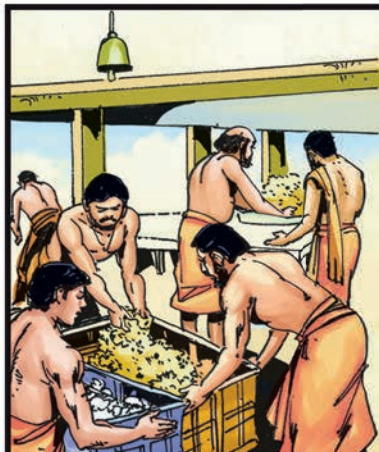
ਹਰ ਅਯੋਧਾ ਨੂੰ ਮੰਦਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਕਤਾਰਬੱਧ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ।

ਸਬਰੀਮਾਲਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਯੋਧਾ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਯੋਧਾ ਨੂੰ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੰਪਾ ਜਾਂ ਸਨਿਧਨਮ ਵਿਖੇ ਸਫ਼ਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਘੰਟੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਦਕਰਮ ਦੇ ਬੀਜ ਛੱਡੋ, ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ ਪਿੱਛੇ ਨਾ ਛੱਡੋ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 10 ਵਜੇ ਤਕ ਜਾਜਕ ਹੈਕਲ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ...

ਅਤੇ ਮੰਦਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਜਯਨ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਕਈ ਖੇਤਰੀ ਕੇਂਦਰ ਹਨ।

ਸਾਰੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 1,000 ਵਲੰਟੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

* ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

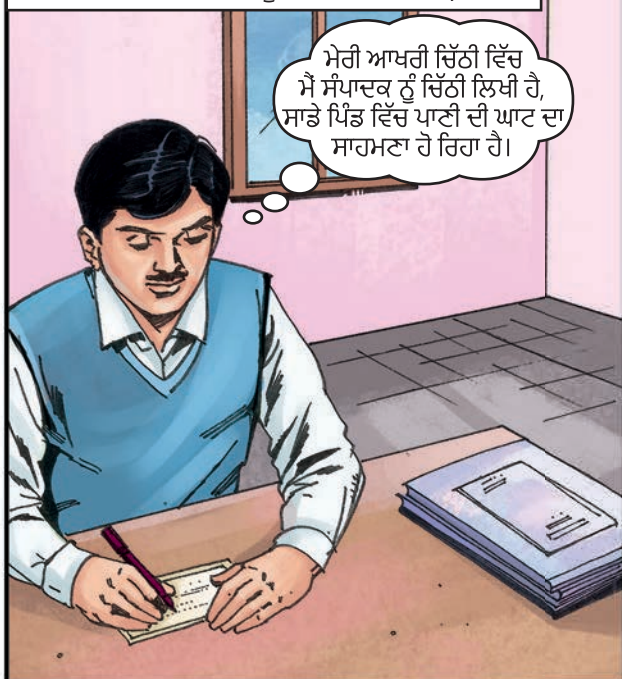
ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਜੋਸ਼ੀ

ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਜੋਸ਼ੀ ਉਨਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੱਖੋੜਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਜੁਨੀਅਰ* ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ।

ਸੰਨ 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਈਮੇਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਸੌਂਪ ਸੀ।

*ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ

ਸਾਲ 1984 ਵਿਚ, ਰਾਮ ਨੇ ਡਾਕਘਰਾਂ ਤੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਲਿਖਣ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ।

ਮੈਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੈਂ ਇਸ ਪੋਸਟਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਪੇਜ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ!

ਰਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੀ।

ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਉਸ ਨੇ ਹਰੇਕ ਪੋਸਟਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਫਿੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਇਕ ਦਿਨ-ਵੇਲੇ

ਮੈਂ ਇਸ ਪੋਸਟਕਾਰਡ 'ਤੇ 3,00,000 ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ ਹਾਂ!

ਇਹ ਇਕ ਨਿੱਕੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਛਾਣ ਸੀ।

ਉਸਦੀ ਲਿਖਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਨੰਗੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਕੀਤਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇਦਰਸੀ ਲੈਂਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਕਰਣ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਨਹੀਂ...

ਸਰ, ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਵੱਡੇਦਰਸੀ ਯੰਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਣਾ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਭ ਕੁਝ ਸੰਭਵ ਹੈ।

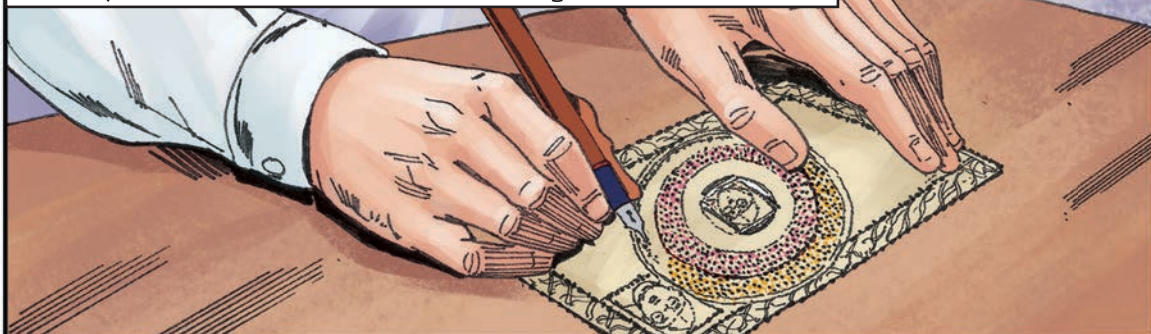
...ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਪੈਨ ਜਾਂ ਪੈਨਸਿਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾਕ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਨੇਤਾਜੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਅਤੇ ਲਾਲ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੀਆਂ ਲਘੂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਕੈਚ ਸਿਰਫ 'ਰਾਮ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਏ ਹਨ।

ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਾਕ ਟਿਕਟਾਂ 'ਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਫਲ ਰਹੇ।

ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਰਾਮ ਨੇ ਕਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਸਤੀਆਂ ਅਤੇ
ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਏ ਹਨ।

ਉਸ ਦੇ ਸਕੈਚ ਕੁਝ ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਚੌੜੀ ਤੋਂ ਲੈ
ਕੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਫੁੱਟ ਉੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਰਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਲੱਖਣ ਕੰਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਮਿਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਡਿਜੀਟਲ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਦੀ ਸਿਆਣਪ,
ਸੁਤੰਤਰ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ, ਕਲਾਤਮਕ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ
ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਗਟਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸ਼ੈਖੇਮ ਸੁਰਚੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਹਰ ਕੋਈ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰੋ, ਅੱਜ ਮੈਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਰੀਗਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜੋ ਪੁੰਗ ਡਰੱਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਪੁਨਰ ਜੀਵਿਤ ਕਰਕੇ ਮਣੀਪੁਰ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਿਊਂਦਾ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ।

1,800 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੁਰਾਚੀਨ ਮਨੀਪੁਰ ਦੇ ਮੀਤੇਈ* ਸ਼ਾਸਕ ਖੁਯੋਈ ਟੇਮਪੋਕ ਨੇ ਦੋ ਮੂੰਹ ਵਾਲੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਢੇਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮੇਈਟੀ ਪੁੰਗ ਕਿਹਾ।

ਇਹ ਢੇਲ ਮਨੀਪੁਰੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਧੜਕਣ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੀਤੇਈ ਪੁੰਗ ਨੂੰ ਮਨੀਪੁਰ ਮਿਰਦੰਗ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜਰਸੀ ਭਾਗਿਆਚੰਦਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ, ਨਾਟ ਸੰਕੀਰਤਨ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਗਾਉਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਪੁੰਗ ਮੁੱਖ ਸਾਜ਼ ਬਣ ਗਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਪੁੰਗ ਖੇਡਦੇ ਅਤੇ ਨੱਚਦੇ ਦੇਖੇ। ਗਾਇਕ ਅਤੇ ਸੰਖ ਵਾਦਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਣਗੇ।

ਨਾਟ ਸੰਕੀਰਤਨਾਂ ਜਾਂ ਇਕੱਠਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁੰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਜਦਾ ਰਿਹਾ।

ਕਈ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਮਨੀਪੁਰੀ ਕਲਾ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁੰਗ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਛੇਤੀ ਵਿੱਚ 1990, ਮਨੀਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਹੋਰੋਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਾਮ-

ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰੋ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਨੌਜਵਾਨ ਸੁਰਚੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਦੋਸਤ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ।

ਇਹ ਕੀ ਹੈ, ਸੁਰਚੰਦਰ?

ਇਹ ਪੁੰਗ ਚੇਲੋਮ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਰਵਾਇਤੀ ਨਾਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਢੇਲ ਦੀ ਗਰਜ'। ਨੱਚਣ ਵਾਲੇ ਪੁੰਗ ਡਰੱਮ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਤਦ -

ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਡਰੱਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਸੀ।

ਹੁਣ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਅਤੇ ਨਾਚਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਢੋਲ ਹੈ। ਠੀਕ ਹੈ, ਆਪਾ*?

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੰਨਾ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

ਆਪਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਇਹ ਢੋਲ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਵੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ।

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਾਲ ਬੀਤਦੇ ਗਏ, ਸੁਰਚੰਦਰ ਨੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਮੋਟੀਟੀ ਪੁੰਗ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ। 2005 ਵਿੱਚ -

ਅਸੀਂ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਵਿੱਖ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ।

ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਕਲਾ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਇਹ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਢੋਲ ਬਣਾਉਣਾ।

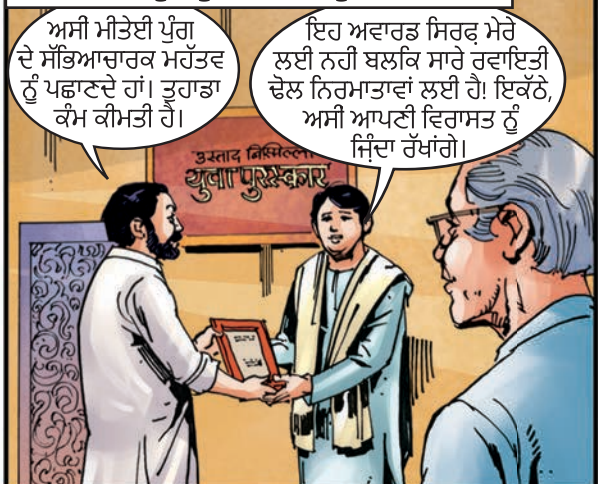
ਸੁਰਚੰਦਰ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਇੰਡੀਆ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਢੋਲ ਸਾਡੇ ਨਾਚ ਦੀ ਰੂਹ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਕਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਢੋਲ ਬਣਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ?

ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਢੋਲ ਵਜਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ।

2019 ਵਿੱਚ, ਸਾਈਖੇਮ ਸੁਰਚੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸਤਾਦ ਬਿਸਮਿੱਲਾ ਖਾਨ ਯੁਵਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਮੀਤੇਈ ਪੁੰਗ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡਾ ਕੰਮ ਕੀਮਤੀ ਹੈ।

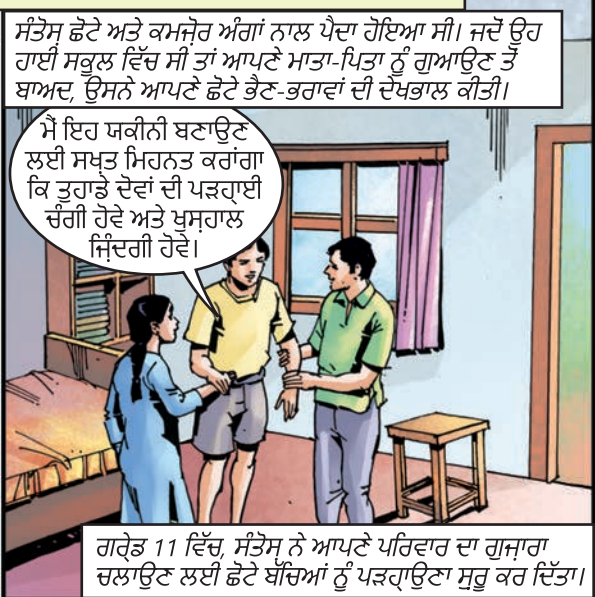
ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਸਿਰਫ਼ ਮੇਰੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਰਵਾਇਤੀ ਢੋਲ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਾਂਗੇ।

ਸੰਤੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇਗੀ

ਜਨਾਬ, ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਧਾਰਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।

ਸਰੇਅਸ, ਸੱਟ ਨੂੰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੋਕਣ ਨਾ ਦਿਓ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੰਤੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇਗੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹਾਂ, ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪਾਹਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਸੰਤੋਸ਼ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅੰਗਾਂ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭੈਣ-ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ।

ਮੈਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੋਵੇ।

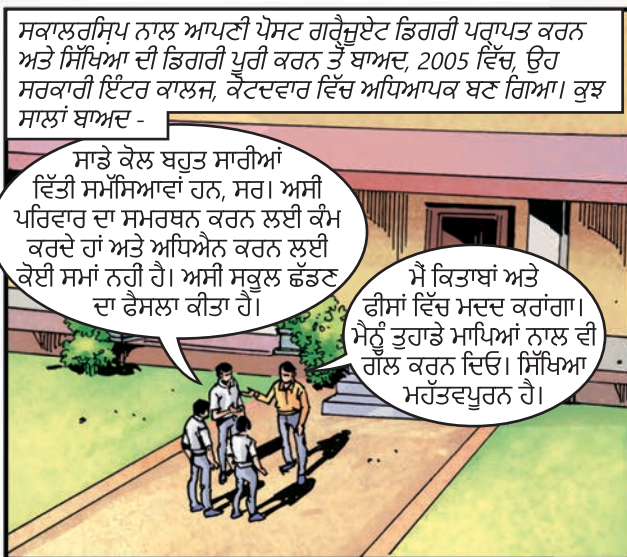
ਗਰੇਡ 11 ਵਿੱਚ, ਸੰਤੋਸ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਉਸ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪੜ੍ਹੀਆ, ਪਰ -

ਮੈਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਉਸਨੇ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 'ਨਜੀਬਾਬਾਦ' ਤੇ ਰੇਡੀਓ ਪਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਵਿਚ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤਾ।

ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪੋਸਟ ਗਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 2005 ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਇੰਟਰ ਕਾਲਜ, ਕੈਂਟਦਵਾਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ -

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ, ਸਰ। ਅਸੀਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਿਓ। ਸਿੱਖਿਆ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਸੰਤੋਸ਼ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। 2011 ਵਿੱਚ -

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਗੁੜ੍ਹਵਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ।

ਮੈਂ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਕੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਵਾਧੂ ਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ।

*ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਸਬਾ

2011 ਵਿੱਚ ਸੰਤੋਸ਼ ਨੂੰ 'ਮਾਈਡ ਆਫ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੋਡਫਰੋ ਫਿਲਿਪਸ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸਪਾਤ ਬਹਾਦਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਉਤਰਾਖੰਡ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸੂਨ ਲਗਾਤਾਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਹੇਠਾਂ ਚਲਾ ਗਿਆ। 2016 ਵਿੱਚ -

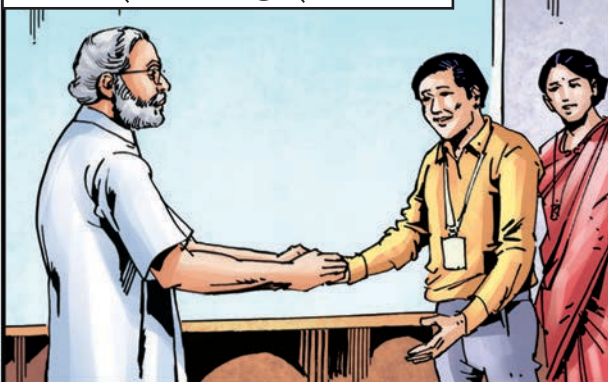
ਸੰਤੋਸ਼ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਤਰ ਕਾਲਜ ਕੇਟਦਵਾਰ ਦੇ ਪਿਰੰਸੀਪਲ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਰਾਵਤ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਖੇਡ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 250 ਛੋਟੇ ਟੋਏ ਪੁੱਟੇ ਗਏ ਤਾਂਕਿ ਮੀਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

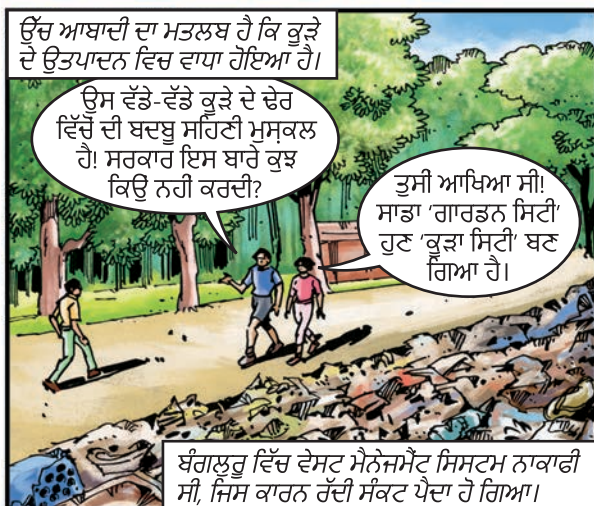
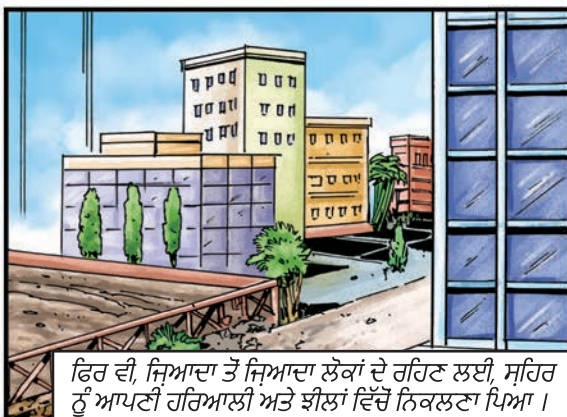
ਸੰਤੋਸ਼ ਦੀ ਪੋਸਟ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ।

ਅਤੇ 'ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ' 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲ ਵਜੋਂ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਯੂਵਾ ਪਰਿਵਰਤਨ

* ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਅਸੁੱਖ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣਾ

ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਵਾਲੰਟੀਅਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਨ, ਅਤੇ ਨਾਈਜਰ ਬਹੁਤ ਸਨ।

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਾਂ ਸਿਕਾਇਤ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਕਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਹੱਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਾਂ!

ਪਰ ਸਫ਼ਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ!

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਮੀਥ ਨੇ ਕੁਝ ਕਰੀਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ।

ਜਲਦੀ ਹੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਪਰੋਜੈਕਟ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ - ਕੂੜਾ ਡੱਪ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮੀਥ ਨੇ ਬਨਾਸ਼ਕਾਰੀ* ਦੇ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ।

ਅਮੀਥ ਨੇ ਸੋਸਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਮਿਤ ਨੇ ਫਿਰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਨਜੀਓ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ, ਯੂਥ ਫਾਰ ਪਰਿਵਰਤਨ^ (YFP) ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ।

ਜਲਦੀ ਹੀ, ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਡਰਾਈਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਿਖਾਈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਕਰਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੇਂਟ, ਦਸਤਾਨੇ, ਬੇਲਚਾ, ਝਾਡੂ ਅਤੇ ਮਾਸਕ।

ਹਰੇਕ ਡਰਾਈਵ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੈ। 15,000, ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਾਲਾਂਗਾ?

ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ, YFP ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਤੋਂ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫ਼ਾਈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦਾਨੀਆਂ, ਅਤੇ ਕੋਟੇ ਅਤੇ ਮਿਲਾਪ ਵਰਗੇ ਭੀੜ ਸਰੋਤ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, YFP ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਪਾਟ-ਫਿਕਸਿੰਗ ਡਰਾਈਵ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੂਜੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਮਿਤ ਨੇ ਸਿਹਤ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਅਤੇ ਕੂੜਾ ਪਰਬੰਧਨ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟੀਮ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

* ਦੱਖਣ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਇੱਕ ਖੇਤਰ

^ਹਿੰਦੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ

YFP ਫੇਸਬੁੱਕ ਵਰਗੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ WhatsApp ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਡਰਾਈਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ।

ਆਹ ਦੇਖੋ, ਅਗਲੀ ਡਰਾਈਵ 25 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਉ ਸਾਰੇ ਇਸ ਲਈ ਚੱਲੀਏ!

ਓਹ ਹਾਂ!

ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, YFP ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀਆਂ ਡਰਾਈਵਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀਆਂ...

...ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਸਕ, ਸਾਬਣ, ਸੈਨੀਟਾਈਜ਼ਰ ਅਤੇ ਥਰਮਲ ਗਨ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

2014 ਤੋਂ, YFP ਨੇ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਡਰਾਈਵਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੂਨਦਾਨ ਡਰਾਈਵ ਅਤੇ ਟਰੇਫਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਪਰੋਗਾਨਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੁਰੋਤ ਮੇਰੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਹਨ - ਉਹ ਆਪਣੇ ਐਤਵਾਰ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਹਿੱਸਾ ਅਰਥਪੂਰਨ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ।

YFP ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅਮਿਤ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਅਸਲੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਰਗਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ - ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ?

STOP COMPLAINING
START ACTING

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ

ਜਿਲਦ 12

ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਬੇਅੰਤ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲੱਭੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਇਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਦੀ ਬਾਰਹਵੀਂ ਜਿਲਦ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਦਿਰੜ ਸਨ।

ਜਾਵੇਦ ਅਹਿਮਦ ਟਾਕ ਤੋਂ, ਜਿਸਨੇ ਖੁਦ ਅਪਾਹਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪਾਹਜ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਮਿਲਿਤ ਸਕੂਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਸੰਤੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇਗੀ ਤੋਂ, ਏ. ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ, ਐਮ. ਯੋਗਨਾਥਨ, ਇੱਕ ਬੱਸ ਕੰਡਕਟਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੂਟੇ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਕਲਾਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

₹99

www.amarchitrakatha.com

ISBN 978-93-6127-045-1

9 789361 270451